

Tillväxtavdelningen
Enheten för internationella klimatsatser

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

Yttrande angående Avdrag för klimatkompensation genom borttagning av utsläppsrätter

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstryker i huvudsak förslag: Avdrag för klimatkompensation genom borttagning av utsläppsrätter.
- Energimyndigheten anser att förslagets rekommenderade begränsningar:
 - att avdraget bara bör omfatta utsläppsrätter inom EU:s handelssystem; och
 - att avdraget bara bör avse klimatkompensation av utsläppen från den egna verksamheteninte stämmer överens med hur många företag idag arbetar med frivillig klimatkompensation av utsläppen från sin verksamhet.
- Energimyndigheten anser att angivna skäl till rekommenderade begränsningar inte är tillräckligt utredda och/eller motiverade. Som Finansdepartementet anger kan frivillig klimatkompensation vara ett sätt att få fler företag att engagera sig i klimatarbetet och att höja ambitionen i Sveriges klimatpolitik. Det bör därför ytterligare utredas om förslaget avdrag kan öppnas upp för fler typer av utsläppsenheter och klimatåtgärder samt även kunna omfatta utsläpp i värdekedjan utan för den egna verksamheten, t ex från inköpta varor, tjänster och transporter.
- Energimyndigheten anser att ett mer utvidgat förslag till avdragsrätt i större utsträckning skulle kunna hantera eventuella förändringar i hur företag i framtiden väljer att kompensera till följd av nya samarbetsformer och mekanismer som utvecklas under Parisavtalet, förändringar av EU:s system för handel med utsläppsrätter eller annan utveckling av framtida klimatpolitik.
- Energimyndigheten delar bedömningen att förslaget kan innebära visst tillkommande arbete för myndigheten, men att denna ökning med stor sannolikhet blir liten.

Energimyndighetens ställningstagande

Finansdepartementets förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen syftar till:

- att det införs en avdragsrätt i inkomstslaget näringsverksamhet för kapitalförlust vid borttagning av utsläppsrätter inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. För enskilda näringsidkare införs avdragsrätten i inkomstslaget kapital. En sådan kapitalförlust får bara dras av i den utsträckning den motsvarar näringsverksamhetens utsläpp under det aktuella beskattningsåret.

Som skäl till förslaget anger Finansdepartementet att världens länder har enats om att ökningen av den globala medeltemperaturen ska begränsas till väl under 2 grader samt att höja ambitionen i klimatpolitiken, stärka EU:s klimatåtagande och främja svenska företags engagemang och få alla att delta i klimatarbetet är prioriterade frågor för Sveriges regering. Energimyndigheten delar Finansdepartementets syn att ett främjande av företags frivilliga klimatkompensation kan vara ett sätt att få fler företag att engagera sig i klimatarbetet och att höja ambitionen i Sveriges klimatpolitik.

Typer av klimatkompensation som bör omfattas av föreslaget avdrag

Finansdepartementets förslag rekommenderar att avdraget bara bör omfatta utsläppsrätter i EU:s handelssystem. Huvudskäl är att avsaknad av en centraliserad marknad för FN-utsläppsrätter och andra certifikat gör det svårt att med bestämdhet avgöra vilken nivå på avdrag per ton växthusgaser som är rimlig. Vidare anges som skäl att avgränsningen till utsläppsrätter inom EU:s handelssystem följer även av behovet av att tydligt avgränsa avdragsrätten för klimatkompensation mot en gåva. Enbart utsläppsrätter inom EU:s system för handel med utsläppsrätter har entydiga marknadsvärden. Energimyndigheten bedömer dock att överenskommen köpeskilling torde vara fullt tillräckligt för att fastställa en specifik utsläppsrätts eller klimatåtgärds marknadsvärde. Den enskilda marknadsaktören är bäst lämpad att avgöra vilket pris en specifik utsläppsrätt är värd, exempelvis beroende på den utsläppsminskande klimatåtgärdens ursprungsland, vilken typ av projekt som åstadkommit utsläppsminskningen och/eller vilka mervärde som klimatåtgärden resulterar i. Olika marknadsaktörer har olika preferenser varför olika utsläppsrätter inte är direkta substitut till varandra.

Energimyndigheten anser inte av begränsning "*att avdraget bara bör omfatta utsläppsrätter i EU:s handelssystem*" bidrar till att tydligt avgränsa avdragsrätten för klimatkompensation mot en gåva. Beroende på typ av företag och profilering kan klimatkompensation vara av central betydelse i företags verksamhet.

En mycket viktig aspekt när det gäller rätten till avdrag är att det kan säkerställas att utsläppsrätten eller att utsläppskrediten inte kan användas igen eller att utsläppsminskningen på liknande sätt inte dubbelräknas vid klimatkompensation. Utsläppsrätter inom EU ETS och utsläppskrediter inom FN-systemet (CER) finns endast i Unionsregistret eller FN:s register och det går att erhålla bevis på att en viss enhet tagits bort i systemet och därmed inte går att använda igen. För

klimatåtgärder utanför EU:s och FN:s system finns i många fall granskningssystem och enheter (bland annat s.k. verified emission reductions) och vissa fall frivilliga register eller system där det redan finns eller bör kunna tas fram metoder som visar att en utsläppsenhet tagits bort eller att dubbelräkning inte sker.

Sammantaget så anser Energimyndigheten att föreslaget avdrag, som bara omfattar EU:s utsläppsrätter, inte stämmer överens med hur många företag idag arbetar med frivillig klimatkompensation. Eftersom frivillig klimatkompensation kan vara ett sätt att få fler företag att engagera sig i klimatarbetet och att höja ambitionen i Sveriges klimatpolitik bör därför ytterligare utredas om föreslaget avdrag kan öppnas upp för fler typer av utsläppsenheter och klimatåtgärder. Energimyndigheten anser därmed att angivna skäl till rekommenderade begränsningar inte är tillräckligt utredda och/eller motiverade.

Vilka företagsutsläpp som bör omfattas av föreslaget avdrag

Finansdepartementets förslag rekommenderar även att avdraget endast bör avse klimatkompensation av direkta utsläpp från den egna verksamheten. Huvudskäl är att risken annars är uppenbar att flera företag gör avdrag för samma utsläpp, samt dels att avdraget bör knytas till den som faktiskt åstadkommer utsläppen som därmed skulle kunna göra någonting åt dem. Energimyndigheten bedömer att risk för att flera företag gör avdrag för samma kostnad inte är specifik vad gäller klimatkompensation utan utgör en risk i flertalet skatterelaterade problemställningar. Att flera bolag klimatkompenserar för samma utsläpp ger dessutom större efterfrågan på utsläppsrätter eller klimatåtgärder. Ifrågavarande begränsning bidrar mer till att inskränka genomslag av avdragsrätt snarare än omhändertar identifierad risk. Många företag arbetar aktivt med underleverantörer för att minska samtliga utsläpp i leverantörskedjan. Argument att företag inte kan göra någonting åt dessa utsläpp kan således diskuteras. Vidare är det många företag som klimatkompenserar utsläpp tidigare i värdekedjan (utan för den egna verksamheten), till exempel underleverantörers utsläpp från inköpta varor, tjänster och transporter. En del företag klimatkompenserar även en del av de utsläpp som deras produkter genererar under användning, d.v.s. utsläpp senare i värdekedjan. Föreslagna begränsning riskerar att dessa företag i framtiden avstår från att klimatkompensera utsläpp utanför den egna verksamheten. Det bör därför ytterligare utredas om föreslaget avdrag kan öppnas upp för att även kunna omfatta utsläpp i värdekedjan utanför den egna verksamheten.

Effekter på miljön

I Finansdepartementets konsekvensanalys bedöms förslaget ha positiva effekter för miljön genom att fler företag väljer att klimatkompensera för utsläpp av växthusgaser. Vidare skrivs att genom att förvärva utsläppsrätter inom EU ETS och sedan ta bort dessa från systemet minskar på sikt utsläppen av växthusgaser inom den verksamhetsutövande sektorn mer än de annars skulle gjort. Energimyndigheten vill påpeka att det för närvarande framarbetas flera olika tillägg till EU ETS för att stabilisera handelsystemets prissignal, bland annat genom den så kallade Market Stability Reserve (MSR) som syftar till att minska

det nuvarande överutbudet av utsläppsrätter i EU ETS. Beroende på utformning av MSR kan förvärv av utsläppsrätter för klimatkompensation påverka den övergripande tillgången på utsläppsrätter i EU ETS olika..

Energimyndigheten vill slutligen uppmärksamma att världens klimatregim kan komma att avsevärt förändras de kommande åren. Inte minst på grund av det internationella klimatavtalet som överenskoms i Paris under 2015. Inom Parisavtalet kan nya och alternativa samarbetsformer och mekanismer samt instrument för kanalisering av klimatfinansiering växa fram. Detta kan även föranleda att företag väljer att klimatkompensera på andra sätt än genom förvärv av utsläppsrätter. För att säkerställa att avdraget är relevant även i framtiden bör det ytterligare utredas om förslaget avdrag kan öppnas upp för fler typer av utsläppsenheter och klimatåtgärder.

Specifika synpunkter

Förslagets förväntade effekt på Energimyndigheten

[Effekter på domstolar och myndigheter – sid 20] Energimyndigheten delar Finansdepartementets bedömning att förslaget kan innebära visst tillkommande arbete för myndigheten, men att denna ökning med stor sannolikhet blir liten.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Mattias Eriksson. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetschef Lars Andersson. Föredragande har varit enhetschef Ola Hansén.

Mattias Eriksson

Ola Hansén